

ΡΕΕΛΕ121 - Υπαιθρία Μελέτη και Εκπαίδευση

Τίτλος μαθήματος	Υπαιθρία Μελέτη και Εκπαίδευση				
Κωδικός μαθήματος	ΡΕΕΛΕ121				
Κατηγορία μαθήματος	Επιλεγόμενο Επιστημών της Αγωγής				
Επίπεδο	Πτυχίο				
Έτος/ Εξάμηνο	4 ^ο έτος, Χειμερινό ή Εαρινό εξάμηνο.				
Όνομα διδάσκοντα/ ουσας	Χρυσάνθη Κάζη				
ECTS	6	Διαλέξεις / Βδομάδα	3 ώρες / βδομάδα	Εργαστήριο / Βδομάδα	
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι να μεταφέρει στους/ις φοιτητές/τριες την απαραίτητη γνώση και ικανότητες που χρειάζονται για να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στο πεδίο και στο ύπαιθρο, στα πλαίσια των μαθημάτων τους.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με ιδέες δραστηριοτήτων, βέλτιστες πρακτικές, αποκτούν εμπειρίες και γνώσεις σχετικά με το πώς η μελέτη στο πεδίο μπορεί να αποτελέσει μέρος της τυπικής εκπαίδευσης. Αποκτούν εμπειρίες και εφαρμόζουν τεχνικές υπαίθριας μελέτης (επιστημονικές διερευνήσεις, ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις, βιωματικές...) και μαθαίνουν να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν ενδιαφέρουσες και αποτελεσματικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στο ύπαιθρο.</p>				
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εξηγούν και παρουσιάζουν το θεωρητικό επιστημονικό και παιδαγωγικό υπόβαθρο πίσω από την εκπαίδευση στο πεδίο και το ύπαιθρο. - Αντιλαμβάνονται και εκτιμούν το πώς η μελέτη στο πεδίο βοηθά τους μαθητές να νιώσουν μέρος του βιοφυσικού τους περιγύρου και αναγνωρίζουν τα οφέλη που προκύπτουν για τα παιδιά του δημοτικού σχολείου. - Αναπτύσσουν και εφαρμόζουν σε τοπικά και περιφερειακά περιβάλλοντα (φυσικά και δομημένα) μαθήματα που επιστρατεύουν επιστημονικές δεξιότητες και διαδικασίες για την επίλυση προβλήματος, ή άλλες κατάλληλες ποιοτικές τεχνικές σύμφωνα με το θέμα που μελετάται. - Μπορούν να προγραμματίσουν και να υλοποιήσουν μαθήματα στο ύπαιθρο και σε διαφορετικά πεδία, για τη μελέτη διαφορετικών οικοσυστημάτων, εννοιών οικολογίας και τις κοινωνικοοικονομικές τους προέκτασεις στην κοινότητα. - Μπορούν να χρησιμοποιήσουν διάφορες τεχνικές υπαίθριας μελέτης και μελέτης στο πεδίο, σε μια συστηματική / ολιστική προσέγγιση 				

	<p>τοπικών περιβαλλοντικών ζητημάτων (συνεργασία σχολείου και κοινότητας)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Χρησιμοποιούν τους χώρους του σχολείου, την τοπική κοινότητα και τοπικά φυσικά ή πολιτιστικά τοπία στα πλαίσια της διαδικασίας διδασκαλίας και μάθησης, έτσι ώστε να βοηθήσουν τους μαθητές να γίνουν υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες. - Αντιλαμβάνονται την παιδαγωγική αξία της εργασίας στο ύπαιθρο και στο πεδίο γενικότερα, στην απόκτηση εμπειριών και γνώσεων γύρω από θέματα οικολογίας από την ύλη των φυσικών επιστημών του δημοτικού σχολείου, τη σύνδεσή τους με τοπικά, περιφερειακά και οικουμενικά περιβαλλοντικά ζητήματα και της ευαισθητοποίησης γύρω από τα ζητήματα αυτά. 		
<p>Προ-απαιτούμενα</p>	<p>-</p>	<p>Συν-απαιτούμενα</p>	<p>-</p>
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η παιδαγωγική αξία της εργασίας στο ύπαιθρο και στο πεδίο γενικότερα – Τι είναι η υπαίθρια μελέτη; Τι είναι η μελέτη στο πεδίο; (Διευκρίνιση εννοιών και όρων) • Διδασκαλία στη φύση. • Τεχνικές υπαίθριας μελέτης (επιστημονικές τεχνικές) • Τεχνικές υπαίθριας μελέτης (ποιοτικές εμπειρικές τεχνικές) • Χρήση (π.χ. υγρόμετρα, φωτόμετρα, θερμόμετρα) και κατασκευή οργάνων (κλισιόμετρα, πλαίσιο...) • Μελέτη διαφορετικών οικοσυστημάτων στο ύπαιθρο. (παραδείγματα: Δίκτυο Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (δασικό οικοσύστημα, αμμοθίνες, αλυκές, λιβάδια), Εθνικά δασικά Πάρκα (π.χ. Πολεμίδα), Μουσείο Νερού, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας...) • Μελέτη στο ύπαιθρο σε αστικά περιβάλλοντα • Μελέτη στο ύπαιθρο / πεδίο και η αειφορική διάσταση στη διδασκαλία και μάθηση (συνεξέταση ζητημάτων περιβάλλοντος με κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα – διεπιστημονική, συστημική, ολιστική προσέγγιση) 		
<p>Μέθοδοι Διδασκαλίας</p>	<p>Το μάθημα είναι πρακτικό, βιωματικό και συμμετοχικό. Αξιοποιεί συνεργατικές μορφές διδασκαλίας και μάθησης. Οι πρώτες συναντήσεις έχουν θεωρητικό χαρακτήρα και παίρνουν την μορφή διάλεξης, έτσι ώστε να προσφέρουν το θεωρητικό υπόβαθρο γύρω από τη μελέτη στο ύπαιθρο, το πεδίο και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται. Για καλύτερη κατανόηση της εφαρμογής της θεωρίας στην πράξη, οι συναντήσεις που ακολουθούν παίρνουν τη μορφή εκπαιδευτικών παρεμβάσεων στο πεδίο και εφαρμόζουν τη δοσμένη θεωρία και τεχνικές σε διαφορετικά περιβάλλοντα και οικοσυστήματα. Οι δραστηριότητες αξιοποιούν επιστημονικές προσεγγίσεις ποσοτικής φύσης αλλά και εμπειρικές ποιοτικές βιωματικής μάθησης.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες τηρούν αναστοχαστικό ημερολόγιο στο οποίο καταγράφουν συγκεκριμένες διαστάσεις του κάθε μαθήματος και τις δικές τους ιδέες και προβληματισμούς.</p>		

<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Ballantyne, R. & Packer, J. (2008). <i>Learning for Sustainability: The role and impact of Outdoor and Environmental Education Centers</i>. University of Queensland.</p> <p>Barrable A. & Barnett J. (2016). <i>Growing up happy</i>. Little Brown Book Group. UK.</p> <p>Barrable A. & Barrable D. (2017). <i>Growing up wild</i>. Little Brown Book Group. UK.</p> <p>Braund, M. & Reiss, M. (2004). <i>Learning science outside the classroom</i>, London: Roudledge Falmer.</p> <p>Georgopoulos, A. (Ed.) (2005). <i>Environmental Education. The rising of a new culture (Ο νέος πολιτισμός που αναδύεται)</i>. Athens: Gutenberg.</p> <p>Jacobson, S.K., McDuff, M. & Monroe, M. (2006). <i>Conservation Education and Outreach Techniques: A Handbook of Techniques</i>. Oxford University Press.</p> <p>Kadji C. & Zachariou A. (Editors) (2013). <i>Education for the Environment and Sustainable Development as a framework for Primary and Pre-Primary Education. (Η Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη ως παιδαγωγικό πλαίσιο στη δημοτική και προδημοτική εκπαίδευση)</i>. Frederick Research Center, Nicosia. Available at: http://www.moec.gov.cy/dkpe/chrisimo_yliko/chrisimo_yliko_vivlio.pdf</p> <p>Koliopoulos D (2004). <i>An educational approach to the natural history museum (Η διδακτική προσέγγιση του μουσείου φυσικών επιστημών)</i>. Athens, Metehmio</p> <p>Mascal J and Stokes A., (n.a.) <i>Designing Effective field work for the environmental and natural sciences</i>. GEES Project Centre. Learning and Teaching Guide. (ISBN: 978-1-84102-201-7) https://www.heacademy.ac.uk/system/files/gees_guides_jmas_designing_effective_fieldwork.pdf</p> <p>Rickinson, M., Dillon, J., Teamey, K., Morris, M., Choi Young, M., Sanders, D. & Benefield, P. (2004). <i>A Review of Research on Outdoor Learning</i>. National Foundation for Educational Research and Kings College.</p> <p>Sobel, D. (2008). <i>Childhood and Nature: Design Principles for Educators</i>. USA: Stenhouse Publishers.</p>
<p>Αξιολόγηση</p>	<p><u>1. Τελική αξιολόγηση (50%)</u> Η τελική γραπτή εξέταση γίνεται με την ολοκλήρωση των μαθημάτων στο τέλος του εξαμήνου. Η ύλη θα καθοριστεί από τη διδάσκουσα.</p> <p><u>2. Ενδιάμεση γραπτή εξέταση (25%)</u></p>

	<p>Η εξεταστέα ύλη της ενδιάμεσης γραπτής εξέτασης θα αποτελείται από την ύλη που θα έχει διδαχθεί μέχρι την προαναφερθείσα ημερομηνία. Θα αξιολογούνται τόσο οι έννοιες περιεχομένου που θα έχουν διδαχθεί όσο και το παιδαγωγικό μέρος του μαθήματος (η διδασκαλία των εννοιών).</p> <p>3. Προγραμματισμός μαθήματος (25%)</p> <p>Στα πλαίσια του μαθήματος, οι φοιτητές/ριες θα κληθούν να εργαστούν σε ομάδες (2 άτομα) για το σχεδιασμό 180λεπτου σχεδίου μαθήματος για τη διδασκαλία μιας έννοιας ή τη διερεύνηση ενός περιβαλλοντικού ζητήματος αξιοποιώντας τον υπαίθριο χώρο του πανεπιστημίου ή χώρους στην τοπική κοινότητα.</p> <p>Το σχέδιο μαθήματος θα περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θεωρητικό υπόβαθρο της έννοιας ή του προβλήματος που θα εξεταστεί. - Γενικό σκοπό μαθήματος - Διδακτικούς στόχους - Μέσα – υλικά που απαιτούνται - Περιγραφή του χώρου διεξαγωγής του μαθήματος (μπορεί να χρησιμοποιηθούν και φωτογραφίες) - 30' Εισαγωγική δραστηριότητα στην τάξη - Περιγραφή των δραστηριοτήτων στο πεδίο/ύπαιθρο που να καλύπτουν τους στόχους που έχουν τεθεί (120') - 30' Δραστηριότητα επαναφοράς – ολοκλήρωσης στην τάξη - Δραστηριότητες /Τρόποι Αξιολόγησης - Βιβλιογραφικές αναφορές των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν - Παράρτημα: Μέσα – Υλικά (εποπτικά, φύλλα εργασίας, οπτικοακουστικό υλικό) <p>Το σχέδιο μαθήματος πρέπει να είναι πολύ αναλυτικό και να περιγράφει με λεπτομέρεια την εφαρμογή των δραστηριοτήτων στην τάξη. Στους φοιτητές συστήνεται να συμπεριλάβουν πιθανές ερωτήσεις που θα ενθαρρύνουν την ροή του μαθήματος και πιθανές απαντήσεις που μπορεί να δοθούν από τους μαθητές.</p>
Γλώσσα	Ελληνικά.